

בחיבורתא

עלון חודשי לבני תורה הספרדים ההולכים לאורו הגדול של מוהר"ן מברסלב זיע"א

לב העולם

דיבורי דעת ולב ממעמקי מעיינותיו הנפלאים של הנחל נובע

הרה"ח ר' יוסף נחמן לוי שליט"א מרבני ארגון 'אגדלך' מחבר סדרת הספרים 'מטעמים' על התורה והמועדים

מסורת שכזאת

שופר, עשינו 'תשליך', ערכנו כפרות, פשפשנו במעשים. כל הפעולות הללו הטעינו את הנשמה שלנו בקרבת אלוקים אדירה. כל הרצונות להשתפר, הרהורי התשובה, התחנות והדמעות, הטעינו את נשמתנו בעבודת השם איכותית ביותר. ימי הסוכות הספיגו בנו את ההבנה עד כמה העולם עראי. הריקודים בחג הסוכות ובוים שמחת תורה, הטעינו את הנשמה שלנו בשמחה עצומה, באהבת השם, ביראת שמים. בקיצור, עסקנו בהכנת מזוודות יוקרתיות עמוסות וגדושות כצידה לדרך עבור השנה החדשה.

וכשההכנות מגיעות לסיימן ועומדים לצאת למסע ארוך בן אחד עשר חודש, אנחנו נזכרים בתקוות שהתנפצו להם בשנה שעברה, בכישלונות העבר שאירעו כבר בתחילת

לא נלאה את הקוראים, רק נספר בקצרה שבשנה לאחר מכן, החלה המשפחה דגן בהכנות יסודיות ביותר. הוזמן נהג לתאריך ידוע מראש, הוכנו מפות, צידיניות, וכל מה שצריך למסע הגדול. בשעה טובה יצאו המשפחה לדרכם. אולם לרוע מזלם, פקקים ארוכים במיוחד הזדמנו להם עם יציאתם אל הדרך, והנהג שלא היה מנוסה בנסיעות כעין אלו, ניסה את מזלו באלתור דרכים עקיפות שהסתיימו בדרך ללא מוצא. חזרו לכביש הראשי, בדקו שוב, אולם הדרך רק הלכה והסתבכה. בסופו של דבר, השמש החלה לשקוע, והם שבו לביתם מתוסכלים ומאוכזבים.

הפיקו בני המשפחה את הלקחים, ובחופש שלאחר מכן החליטו שהפעם שוכרים 'מדריך טיולים' מנוסה, למען לא תקום פעמיים צרה. האמינו שסוף סוף לאחר כל כך הרבה תקלות - יתגשם חלומם בן שש השנים ויזכו לנסוע אל חיק הטבע, לחוות מקרוב את הנופים הקסומים של הבריאה.

זו כבר מסורת עתיקה

התהליך המוכר חזר על עצמו, טלפונים, מפות, קניות והפעם גם מדריך הטיולים מנוסה נשכר. נהג הרכב הגיע בדיוק בזמן הנקוב, המזוודות הועמסו, והמשפחה הנרגשת התמקמה על המושבים הנוחים.

לפתע, נשמעת הוראה מפי ראש המשפחה: זהו, עשינו את זה. אפשר לפרק בחזרה את המזוודות, לצאת מההסעה ולחזור הביתה...

משהביטו עשר זוגות העיניים עליו בפליאה, המשיך ראש המשפחה והסביר את הוראתו התמוהה: "הלא כבר כמה שנים ה'טקס' הזה חוזר על עצמו, הכנות, הכנות והכנות, ולבסוף - הטיול לא יוצא לפועל. לכן אני מרגיש שאפשר כבר לסמן V על המסע. עשינו את כל מה שאנחנו נוהגים לעשות מדי שנה בתאריך הזה, וכעת הגיע הזמן לפרק את הכול, ולחזור לחיי השגרה..."

כאשר נשאל ראש המשפחה על ידי כל הנוכחים הנדהמים: "אם כן, לשם מה ערכנו את כל ההכנות הרבות במשך חודש ימים?" ענה באדישות: "נו, זו כבר מסורת אצלנו, לתכנן ולתכנן ולבסוף לחזור הביתה. אני חושב שזאת חוויה לא רעה בכלל..."

עד כאן המשל.

עמוסים בטוב

חדש תשרי, הינו חודש עמוס בעבודות רוחניות. כבר בימי אלול אמרנו סליחות, בר"ה התפללנו באריכות, שמענו

יוצאים לטיול

היו הייתה משפחה שחפצה מאוד לערוך בסיום שנת הלימודים - טיול משפחתי למרחקים. הם השתוקקו לראות מפלים אדירים של מים, נופים מרהיבי עין, לעלות על פסגות ההרים ולהשקיף משם על פלאי הבריאה, ובכך לאגור כוחות לקראת תחילת שנת הלימודים הבאה.

בני המשפחה שלא נחנו במנת משכל גבוהה במיוחד, יצאו להם בבוקרו של יום בהיר, ללא ציוד מספיק ומבלי מפת דרכים, ומכיוון שכך, לא הצליחו לאתר ולאחר מקום מתאים למנוחת הלילה, ולמרבה אכזבתם - הוצרכו לשוב לביתם כלעומת שיצאו, עוד בטרם שזפו עיניהם את מראות הטבע.

בשנה שלאחר מכן, החליטו לברר טרם יציאתם על מקומות לינה מתאימים, ואכן היה נראה שהפעם תצא התוכנית לפועל. הם ארזו את חפציהם ומטלטליהם, שכרו רכב מתאים לכל בני המשפחה, הרימו טלפונים לכל מיני אתרי נפש, נפרשו מפות מדויקות על שלחנם של בני המשפחה, נרכשו מזוודות איכותיות לצורך המסע הארוך, המשפחה הכינה מאכלים מושקעים וסוף כל סוף יצאה המשפחה אל הטיול הנכסף.

במהלך היום הראשון למסע, גילו בני המשפחה לתדהמתם שהמאכלים בהם הצטיידו למסע - התקלקלו לגמרי בשל החם הלוהט, ומכיוון שהחמירו שלא לאכול מבישולים שאינם מתוצרת ביתם הפרטי, הוכרחו לחזור לביתם עוד באותו הערב בפחי נפש, קודם שנפגשו עם האטרקציות אותם תכננו בעמל רב.

הפקת לקחים

בשנה הבאה הופקו הלקחים, בני המשפחה התייעצו עם המבינים במאכלים ביתיים, מה לקחת ואין, בכדי שהפעם יוכלו לטייל ולהנות כדבעי. ואכן, בהתייעצות עם מומחים בתחום, נרכשו צידיניות מיוחדות ואיכותיות עם קיבולת גדולה, וכאשר הסתיימו כל ההכנות - נעמדה המשפחה כולה בפתח הבית עם כל מזוודותיהם בהמתנה דרוכה לנהג/ דרייבר שיסיע אותם לטיול הגדול והארוך.

לאחר המתנה של שעה וחצי מעבר לזמן שנקבע, התברר להם שהנהג לא רשם נכון את התאריך וחשב שמדובר בכלל על שבוע הבא, כעת הוא תפוס לנסיעות אחרות ואינו יכול להסיע אותם. ראש המשפחה החל בסדרת טלפונים לאתר רכב חילופי, אך כל ניסיונותיו עלו בתוהו. בשלב מסוים גבר עליהם הייאוש והדכדוך והטיול התבטל.

הפיקו בני המשפחה את הלקחים, ובחופש שלאחר מכן החליטו שהפעם שוכרים 'מדריך טיולים' מנוסה, למען לא תקום פעמיים צרה

הדרך, בתפלות הקרות שהתאקלמו היטב עם מזוג האויר הקריר של החורף, ואז אנחנו נוהגים כמעט כמו אותו ראש משפחה שהגיע למסקנה המבישה והטיפשית "אחרי כל ההכנות, אפשר לפרק את המזוודות ולחזור לשגרה, כאילו לא אירע דבר..."

בחודש חשוון אנו בעצם יוצאים עם כל המטען העצום שרכשנו בעמל רב זה כחודש ימים, כאשר המטרה היא להחזיק מעמד במשך כל ימות השנה. בכל ימי החול הפשוטים, נוכל לשאוב כוח מאותו חודש תשרי נעלה ונשגב. עם קצת התבוננות ושימת לב ניתן לקחת את המסר של חג הסוכות, את השמחה במצוות, את האמונה הטהורה, ועם כל האוצרות הללו להיכנס בשמחה אל תוך השנה החדשה.

שלא נהיה כאותו גיבור חיל, עליו סיפר רבי נחמן, שלאחר ששבר חומות חזקות והגיע לשלב הכניסה לעיר, חזר לאחור בטענה שיש קורי עכביש החוסמים אותו מלהיכנס בשער הראשי...

עכשיו, כאשר קולות השופר עדיין מהדהדים באוזנינו, מתיקות התפילות של הימים הנוראים עוד זורמת בעורקינו, השמחה של סוכות ושמחת תורה פועמת בלבנו, עם כל הציוד היקר הזה אנו פותחים את השנה מתוך כוחות ושמחה. כבר טעמנו קרבת ה' מה היא, אז שתהא לכולנו נסיעה טובה!...

יו"ל ע"י ארגון 'אגדלך' - איחוד בני הישיבות הספרדים ההולכים לאורו של מוהר"ן מברסלב זיע"א

ליציירת קשר: 052-718-2678 | 052-760-2544

מזכירות: 052-714-0454 מייל: agadelta148@gmail.com קו 'אגדלך': 02-313-75-56

לחנך בדפוס

האם החינוך וההכוונה מול הנער להתנהג בדפוס מסוים, סותר את הפסוק 'חנוך לנער על פי דרכו'?

שאלה זו היא מן הקשות בנושא החינוך, לדעת לדייק את גבול. לחנך לכוון ולהדריך בלא לפגוע בעל פי דרכו של אותו נער.

וכמו שפירש המלבי"ם על הפסוק (משלי כב) 'חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה', מצד אחד להרגיל את הנער מנעוריו אל השלמות, בדעות [השקפה] מעשים ומידות, כי ההרגל שיורגל מנעוריו יעשה בו חקיקה ורושם שמור בנפש לעולמים, ומאיך שיהיה החינוך על פי דרכו הפרטית של הנער, ללמדו כפי הכישורים הטבעיים שלו. וחינוך כזה המותאם למידותיו לא יסור ממנו לעת זקנתו. לעומת חינוך שלא על פי דרכו של הנער שישור ממנו לעת זקנתו.

אך כאמור קשה מאוד להגדיר ולדעת בדיוק היכן הגבולות של החינוך וההכוונה בלא לפגוע בחינוך 'על פי דרכו'.

ולא רק שקשה להגדיר, ייתכן גם שאסור להגדיר בדיוק, כי הוא דבר המסור ללב של המנחך.

...

עכשיו, לאחר שעברו ימי הסוכות הק', למדנו הבחנה מעניינת מהפרי עץ הדר - אתרוג. ישנה הלכה בהלכות אתרוג (סי' תרמ"ח סעי' יט): אתרוג שגידלו בתוך דפוס בעורו קטן, בכדי שיגדל לפי מידת הדפוס ותמונתו, הרי הוא פסול. אך אם עשאו בדפוס לייפותו בצורה מסוימת אך שהוא נשאר בצורת ברייתו וגודלו הטבעי, אזי הוא כשר.

קימת חצות

סגולת הפדיון הכולל

הנה קימת חצות בסגולתה להמתיק את כל הדינים ולהמשיך שפע רב, הן על כל עם ישראל בכלל, והן על כל אחד ואחד בפרט, ויכול כל אדם שיעשה זאת לזכות על ידי כך לישועות גדולות בכל תחום ותחום שהוא צריך, כמו שכותב הזוהר הקדוש [פרשת אחרי דף ס"ז], שהקמים חצות הם מבטלים את כל הגזירות הקשות למעלה ולמטה.

וכתב רבינו הקדוש (לקוטי מוה"ר"ן קמ"ט) שבסגולתה של קימת חצות לפעול בשמים כמו פדיון נפש הפודה את האדם מכל צרה וצוקה.

וביאר זאת מוהר"ת (ליקוה"ל הל' ברכת השחר ה') שהפירוש הוא שעל ידי קימת חצות זוכה אדם לפדיון הכולל, ופירושו של הפדיון הוא, שהנה כאשר האדם שרוי באיזה צרה חס ושלום, עליו לעשות פדיון אצל צדיקים היודעים לעשות זאת, ולפדות את נפשו, ועל ידי כך הצדיק פודה אותו ומציל אותו מהצרה והוא נושע, ומבואר באריז"ל שישנם בשמים עשרים וארבע בתי דינים, והם כנגד עשרים וארבע שעות היממה ובכל שעה ישנו בית דין אחר הדין את כולם.

וכפי גדולתו וגודל כוחו של הצדיק העורך את הפדיון, כך גדול כוחו להושיע את האדם מכל רע - והנה ישנם צדיקים העושים פדיון ובכוחם להמתיק את הדין רק בחלקו, כי הפדיון שהם עורכים מגיע רק לחלק מהבתי דינים וממתיק את הדין והקטרוג אשר ישנו בהם על אותו אדם, ולכן יתכן שהאדם שיערוך את הפדיון לא יוושע, וזאת מפני שהוא לא המתיק את הדין בשלימות בכל העשרים וארבע בתי הדין הנמצאים במרום, אבל בכל דור ודור ישנו צדיק גדול מאד שבכוחו לעשות פדיון הכולל, דהיינו לפדות את האדם בשלימות ולהמתיק את הדין בכל העשרים וארבע בתי דינים, ואם יעשה האדם פדיון נפש אצל צדיק כזה בוודאי יוושע מכל צרה וצוקה.

והנה מגלה רבי נחמן מברסלב [ליקו"מ קמ"ט] שבכל לילה וליילה יכול כל אדם בעצמו לעשות לעצמו, את הפדיון הכולל את כל העשרים וארבע בתי דינים, והוא על ידי שיקום בחצות ויערוך תיקון חצות וישב ללמוד תורה - ובכך הוא פודה בעצמו את נפשו מכל רע.

ולכן דבר זה מסוגל מאד להמשיך ישועות גלויות לכלל ולפרט.

מדוע בדור הקודם לא היו כל כך הרבה צרות?

וזו הסיבה שבדורות קודמים שבהם היו נוהגים לקום חצות וללמוד בלילה, לא היו כל כך הרבה צרות ומחלות כמו שיש היום, כמו שאמר הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף, כאשר באו אליו שלוחים מיישיבה מסוימת אשר בקשו את חתימתו, על כרוז הקורא ולתרום ולעזור לחולים מסוכנים מטובי לומדיה שפגעה בהם מידת הדין, רחמנא ליצלן, והשיב להם הרב צדקה זצ"ל: מדוע שינו בדור הזה את סדרי הלימוד, הרי הלימוד אחרי חצות לילה מסוגל מאד להסיר מיישראל כל חולי וכל נגע.

הרי רק לפני חמישים שנה היו כל בתי המדרש בירושלים באישון לילה מלאים מפה אל פה, ובאמת לא היו כל כך הרבה צרות וחולאים כמו שיש היום, סיים הרב צדקה זצ"ל.

כי בכוחה של תורת הלילה להגן על עם ישראל מכל נזק ומכל צרה, ולזכותו לכל הישועות בכל התחומים והמישורים ברוחניות ובגשמיות, ה' יזכנו אמן. (מתוך הספר הנפלא 'אעירה שחר' על קימת חצות)

המנחך איך הוא אמור 'בדיוק' לגדול, זהו אתרוג פסול. כל דפוס שמשאיר את הנער קטן, ולא נותן לו לצמוח ולפתח את נפשו, זהו חינוך שהנער יסור ממנו בעת זקנתו.

אך דפוס שמשאיר את האתרוג במקום שיכול לגדול לפי מידותיו הטבעיים, אלא שבתוך כלי מידותיו מעמידים לו גבולות שלא יתפזר ויגדל בצורה משונה, הוא אתרוג כשר, כיון שבתוך הדפוס האתרוג גדול וצומח בכישוריו הטבעיים.

...

המבחן הוא אישי אצל המנחך, שצריך לשאול את עצמו, האם יש לי כבוד לנפש היהודית העומדת מולי? האם אני מאמין שהוא אתרוג ייחודי שעומדים לברך עליו, או שההערה העומדת לי על הלשון באה ממקום של זלזול וחוסר כבוד, שאז הסימן שאני רוצה להקטין את גודל נפשו הזוהרת.

וכן בהכוונה כללית בהעמדת השקפת חיים, צריך לראות להגדיל את כלי נפשו של הנער בתוך הדפוסים שקבענו, ולא ח"ו להקטין ולצמצמו.

למעשה

באופן כללי, לפני כל הערה שמעירים, וכל הכוונה שמכוונים, צריך לחשוב פעמיים, האם אני מקטין את הנער, משאיר אותו בקטנות, או שאני מניח לו לגדול לגובה ולרוחב עם גבולות שרק ייפו את האתרוג, ולא יקטין את נפשו.

לעילוי נשמת כל החללים והנפלים במלחמת ה"ד

מסיים ספר
מספרי רבינו ור' נתן?
הצטרף להגרלה!

500 ש"ח לזוכה הראשון
300 ש"ח לזוכה השני
100 ש"ח לזוכים נוספים.

הצטרפות להגרלה במס' 03-575-5074
(למסיימים עד א' כסלו)

לעילוי נשמת
ר' יהודה בן דינה
חד בן סילביה שמחה
דבורה בת אברהם
* לתרומות 0548549528

למדנו מהלכה זו הבחנה מאוד ברורה, כל יהודי הוא אתרוג ייחודי ומפואר, וכשם שבעלי פרדסי האתרוגים מ ש ק י ע ים ב א ת ר ו ג י הם מתחילת פריחתם בכדי לזכות את ישראל בפרי עץ הדר, כך גם מגדלים אנו את בנינו שיהיו אתרוגים נאים.

יש שמגדלים אתרוג, ותיכף כשהאתרוג קטן שמים עליו דפוס מסוים, שיגדל דווקא לפי צורת ותמונת הדפוס, כפי הדמיון של

אמרתי לעצמי: 'כנראה שיום אחד אפגוש מקרוב את הצדיק הזה, אך כרגע מוטב שאעסוק בסדרי הישיבה, בלימוד הגמרא ובכל מה שקשור לעולם הישיבות...' טעיתי לחשוב כאילו מדובר בשני עולמות שונים.

סיפור התקרבותו של האברך היקר הר"ר אליהו ביטון שליט"א מהעיר ביתר עילית ת"ו

המתוקות והעמוקות של רבי נחמן, אולם מאחר שלא ידע מהי ההשקפה הנכונה מול ספרי ברסלב החליט לפנות לחכם בן ציון אבא שאול זצ"ל ולשאול את פיו. חכם בן ציון בשומעו את שאלת הרב דרעי החל מפליג בשבחים נדירים בגודל יקרת קדושתו וגדלותו של רבי נחמן ולא נחה דעתו עד שאמר "אני למדתי היטב את הספר "ליקוטי מוהר"ן" והעמקתי בו כמו שהעמקתי בספר "רחובות הנהר".

כאשר שמעתי את התיאור הזה מפיו של הרב דרעי קודם התקיימות - התמלאתי בשמחה וישוב הדעת, דיבורים מעין אלו היו נצרכים לי מאוד בשלב ההוא, רצייתי כל הזמן לוודא שאני לא פוסע בדרך הסותרת חלילה את דרכם של חכמי הספרדים. כמוצאי ראש השנה הייתי בהתלהבות גדולה ורכשתי את ספרי רבי נחמן מכל הבא ליד. חיי מוהר"ן, שיחות הר"ן, ליקוטי תפילות. את הספר ליקוטי מוהר"ן עדיין לא קניתי, הרגשתי שזה עמוק מדי...

חזרתי לישיבה והשתדלתי לא לספר מאומה מהקורות אותי בימי ראש השנה. ב"ה הנחיתה לתוך סדרי הישיבה עברה בשלום, ידעתי שהדבר הנכון הטוב ביותר עבורי כרגע הוא להשתלב בקבילות בהיכל בית המדרש מבלי לעורר רעש וצלצולים.

אחרי החתונה. לאחר מספר חודשים נישאתי בשעה טובה. החתונה חלפה והחיים החלו. ערב אחד, כחודש אחרי החתונה, רעייתי שבה בביתה וראתה אותי הוגה בעיון רב באחד מרכי "ליקוטי הלכות". היא התפלאה מאוד ושאלה בתמיחה: "אליהו, מה לנו ולספרים הללו?" אני מיד הרגעתי את המצב והסברתי שאיני ברסלב, רק מקבל חיזוק ועבודת ה' מהספרים הקדושים האלה.

בהמשך, כאשר הגיע חודש אלול והתחלתי לדבר בבית על הנסיעה לראש השנה, היה בכך מורכבות גדולה. רעייתי לא ידעה מסיפא זה נופל עליה... אך מתוך כבוד ונאמנות - הסכימה בסופו של דבר לרעיון.

נסעתי לאומן ועם הזמן חשתי כיצד אורו הנעים של רבינו מאציל על ביתנו הקט. כאשר מדברים וחיים עם הדעת של רבי נחמן - הדבר משפיע באופן מוחשי על כל סדר היום. קיום המצוות, לימוד התורה, ואפילו הפטופטים בארוחת ערב מקבלים אור חדש וחיבור מיוחד להש"ת. רעייתי כל כך התחברה, עד שלאחר שנתיים מהחתונה כבר נסענו יחדיו - באמצע השנה, לאומן.

הקדים תרופה למכה. מאת ה' הייתה זאת ורצונו של מקום היה שנמתין בערך חמש שנים עד שנולדו לנו ילדינו הקרים. אמנם לא מדובר בהמתנה ארוכה ביותר, אך עדיין עברנו חוויה מאתגרת. במבט לאחור אני כל כך מודה להש"ת שהתודעתי לעצותיו של רבינו, אילולא הם כיצד הייתי עובר את התקופה הזו? מה היה נותן לי כח ותקווה?

אני נזכר כיצד החייתי את עצמי עם שיחה ע"ו מהספר שיחות הר"ן. שם רבי נחמן מלמד כיצד ניתן וצריך לטייל בכל מקצועות התורה. החל ממשניות וגמרא, ראשונים ואחרונים, ועד מדרשים, זוהר וכל הספרים הקדושים. הסדרים הללו מילאו אותי ונתנו לי סיפוק כה גדול עד שכמעט לא היה לי זמן לשקוע ביוגיו ובצער הציפייה לזש"ק.

רבי של כולם. מה אשיב לה? שקירבני לצדיק שכזה. ברבי נחמן יש הכל, התעוררות והתחזקות, נחמה ותקווה, ומעל הכל תיקון אמיתי לנשמה. צריך לזכור שרבי נחמן הוא צדיק כללי שהקב"ה שלח עבור כל נשמות ישראל. הוא לא שייך רק לאשכנזים או רק לספרדים, בדיוק כשם שמשא רבינו או רשב"י לא שייכים לקהילה או לעדה מסוימת. אלו הם צדיקים עצומים שנשמות ישראל מכל הסוגים והדרגות תלויות בהם. אשרינו שזכינו.

בישיבה, בידי תהלים קטן, סגרתי אחריי את הדלת ופשוט פוצתי בבכי מטלטל של התרגשות. ושוב מבלי להבין בכלל מה קורה איתי.

על גג הישיבה. במהלך החורף, זימן ה' לידי חוברת מקומטת שכתב הרה"ח ר' אליעזר שלמה שיק זצ"ל. מתוך סקרנות התחלתי לקרוא את הנכתב שם ומאחר שהנושא היה על התבודדות, האריך שם לתאר כיצד לכל הבעיות בעולם יש רק עצה אחת: 'לברוח אליו יתברך ולהשיח את כל אשר בלב - לפני ברוך הוא'. המשפט הזה תפס אותי מאוד ומתוך תמימות ואמת התחלתי להתבודד בכל יום. הבנתי שהרעיון הוא לדבר עם ה' בשפה פשוטה, כדבר איש אל רעהו וכך בדיוק עשיתי. בתור בחור שמחויב לסדרי הישיבה - כמעט ולא הייתה לי גישה ליערות ולשדות, אולם לאחר חיפוש קל מצאתי כי המקום הטוב יותר הוא בגג הישיבה. הייתי עולה בשעה מאוחרת בלילה לעליית הגג המשקיפה על רחובות 'גאולה' ומקור ברוך' ושם זכיתי להתבודד מידי לילה.

בשלב הזה, הקשר היחיד שלי עם רבי נחמן היה רק קיום עצת ההתבודדות וכן השתוקקות בלתי מוסברת להגיע ולו פעם אחת לאומן.

התפילות, הבכיות, הזעקות והשוועות שעלו בתוכי חצר הציון היכו בי במקום הכי עמוק בלב

במהלך השנה זכיתי בס"ד לבוא בקשרי אירוסין, כך שכבר הרגשתי יותר בטוח לקראת ר"ה לעשות מעשה ולנסוע לאומן. דיברתי על כך עם המשגיח ששאל את ראשי הישיבה, ואלו הביאו את הסכמתם השקטה לנסיעה.

האמנם יצאתי מדעתי. עשיתי דרכון בוזיוזות, קניתי כרטיס וכך מצאתי את עצמי באמצע הפסקת הצהריים בישיבה, חומק מבניין הפנימייה עם תיק קטן ולב פועם מהתרגשות, כאשר פניי מועדות לשדה התעופה. לאומן הגעתי ביום חמישי באישון ליל. ירדתי בחניית האוטובוסים למרגלות רחוב פושקין, עליתי לכיוון הצומת ופתאום קיבלתי לחץ עצום ונורא. 'מה לי כבחוור ישיבת פורת יוסף ולכל האירוע הזה. האמנם יצאתי מדעתי? אולם אמרתי לעצמי, אתה הרי כבר כאן, אין אפשרות לחזור, לפחות תנסה להתחבר ואולי אפילו תהנה בסופו של דבר.

השבת עברה עליי ברגשות מעורבים, במהלך השבת ראיתי את הרב יעקב שכניו וכן את גיסו הרב אבנר מרציאנו, שניהם חתנים של חכם יהודה צדקה זצ"ל ונרגעתי מעט. שמחת לראות שמגיעים לאומן גם רבנים ספרדים שמאוד הערכת. ביום ראשון - ערב ר"ה נכנסתי לציון הקדוש ועברתי שם חוויה של פעם בחיים. התפילות, הבכיות, הזעקות והשוועות שעלו בתוכי חצר הציון היכו בי במקום הכי עמוק בלב. נסחפתי להתעוררות הגדולה שהייתה שם ואמרתי לעצמי: "אליהו תתכונן, כנראה שבעוד כמה דקות המשיח מגיע..." היה נדמה לי שאחרי כאלו זעקות של עמך בית ישראל - הגאולה כבר מוכרחת להגיע תיכף ומייד...

רחובות הנהר. במהלך ימי ראש השנה, התפללתי בקלויז הספרדי ביום הראשון, ואילו ביום השני השתתפתי במניין המיוחד בחצר הציון. הייתה שם התעוררות עצומה יחד עם שמחה שאי אפשר לתאר, ממש "וגילו ברעדה". באותה שנה השתתף בקיבוץ באופן חד פעמי - הגאון רבי יהודה דרעי זצ"ל, רבה של באר שבע. הרב התפלל אף הוא במניין הגדול בציון ולפני התקיעות התכבד לשאת דברי התעוררות כנהוג. הוא פתח את דבריו וסיפר כי כבר בעודו אברך צעיר גילה את הספר ליקוטי מוהר"ן והרגיש משיכה גדולה לתורות

גדולה שימושה. נולדתי וגדלתי בעיר בת ים. הוריי נכונני על ברכי התורה והעבודה, ובהגיעי לגיל הבחורות שלחוני לישיבת 'כסא רחמים' בעיר בני ברק, שם זכיתי לשאוב דעת ותבונה מרובי הישיבה שליט"א. אולם מאחר שבערה בי תשוקה פנימית בלתי מוסברת לעיר הקודש ירושלים, מצאתי את עצמי תוך תקופה לא ארוכה עושה את דרכי לישיבת 'פורת יוסף' בשכונת גאולה. התקבלתי לישיבה וחשתי כאילו פרק חדש ונעלה מתחיל בחיי. ההשגות ליד חכמי הספרדים מהדור הקודם כמו מו"ר חכם יהודה מועלם, ויבדלחט"א חכם משה צדקה שליט"א הביאה אותי לממדים חדשים של 'גדולה שימושה'.

אבא רוחני. באותה תקופה, זכיתי גם ליצור קשר אישי ומיוחד עם רבי בניהו שמואלי שליט"א וכן עם אביו המקובל חכם שלום שמואלי זצ"ל שנפטר אך לפני חודשים ספורים. ומעל הכל... זכיתי לשהות רבות בסמיכות למרן הרב עובדיה זצ"ל. הקשר עם החכמים היה חשוב עבורי בצורה לא רגילה. השייכות עם הצדיקים מילאה את כל ישותי ועסקתי בכך רבות. אני זוכר היטב את השיחות הארוכות שזכיתי להוציא מחכם יהודה מועלם בדרכו מהישיבה לביתו. כמה דעת דקדושה הכניס בי, כמה אהבת תורה, תמימות ודרך ארץ ספגתי מהליכותיו. גם את מרן זצ"ל זכיתי לשמוע ולראות בתכיפות רבה, הייתי נוסע להתפלל אתו בתפילת שחרית, הולך בקביעות לשיעורים ב'יודים' ומבחינתי היה לי מרן כעין אבא רוחני.

חיפוש. העיסוק המיוחד הזה סביב החכמים - העצים אותי מאוד. חשתי סיפוק גדול מכך, אולם בתוכי חשתי כל הזמן מין געגוע למשהו נוסף. אפילו לא ידעתי להגדיר זאת במילים. חיפשתי את ה', ידעתי שהכל נמצא בתוך התורה והמצוות ועדיין הרגשתי שחסר לי נקודה מסוימת שאיני מוצאה באף מקום.

היחס שלי לברסלב לא היה עוין אך גם לא אוהד במיוחד. בישיבה ידענו שלא נוסעים לאומן כי רבותינו לא נהגו כך, ובכלל... הברסלבים שהכרתי, היו מעיר הוריי - בת ים, ואלו היו נראים רחוקים גם ככה מהסגנון הישיבתי שלי.

מחוברים לאור גדול. במהלך שהותי בבין הזמנים אצל הוריי בבת ים, יצא לי לא פעם לעקוב אחר הליכותיהם של אותם חסידי ברסלב, והבנתי שלמרות הימצאותם הקצרה בעולם התשובה, הם חווים יהדות מרגשת ומיוחדת ביותר, התפילה שלהם הייתה פי כמה בכוחה ובהתלהבות ממני, האמונה שלהם הייתה מוחשית וחדה, כך גם השמחה במצוות והקשר הטבעי להקב"ה, הכל היה עם כל כך הרבה אמת ופשטות. זה ריתק אותי. ידעתי שאני והם רחוקים מאוד בלבשו ובסגנון, ידעתי שהם טריים בשמירת המצוות ואני ותיק, ובכל זאת הרגשתי שהם מחוברים לאור גדול. כבר יכולתי להבין שהאור הזה נקרא רבי נחמן מברסלב, אבל עדיין חשתי רחוק מכל המושג הזה. אמרתי לעצמי בלב: 'כנראה שיום אחד אפגוש מקרוב את הצדיק הזה, אך כרגע מוטב שאעסוק בסדרי הישיבה, בלימוד הגמרא ובכל מה שקשור לעולם הישיבות...' טעיתי לחשוב כאילו מדובר בשתי עולמות שונים.

בני מטלטל. בהיותי בשיעור ג', הרגשתי במהלך חודש אלול - מין בערה והשתוקקות עצומה להשתתף בקיבוץ של חסידי ברסלב בעיר אומן. אף אחד לא שכנע אותי או דיבר אל לבי, אלא ממש קול פנימי דחף אותי וכאילו לחש לי ללא הרף: 'אליהו, אתה צריך להיות לפחות פעם אחת באומן, אסור לך לפספס את המעמד הגדול הזה'. הקול הזה לא הרפה ממני, אך אני התביישתי בכלל לעסוק בזה, הרי מה לי ולברסלב, מה לי ולאומן. וכי אעשה משהו שכלל נהגו רבותי?

ניסיתי להסיח דעתי מהמחשבות הללו, ללא הועיל. אני זוכר היטב כיצד עבר ר"ה חשתי כאלו רצונות להיות במעמד של התיקון הכללי העולמי, עד שנכנסתי לאחד מחברי השיעורים

מאמר רביעי בסדרה

באיזה תדירות מומלץ להתבודד?

רבינו ממליץ על התבודדות יומית.

תדירות יומית יוצרת קביעות, המשכיית ועומק בקשר.

גם בלימוד התורה לימדונו חכמים, שכאשר מגיע האדם לעולם האמת, אחת מן השאלות ששואלים אותו היא "קבעת עיתים לתורה"? לא שואלים אותו כמה למד, אלא האם הייתה לו קביעות. שכן קביעות והתמדה בכל עניין, בכוחה להשפיע על האדם עמוקות יותר ממעשה חד פעמי, גדול ככל שיהיה.

כמובן שכל קביעות נקנית בהדרגה. מתחילים ומנסים, לפעמים זה מצליח יותר, לפעמים זה מצליח פחות. לפעמים זה עשוי גם להיפסק לגמרי. אבל אם מחליטים בכל אופן להתחיל שוב להתבודד, ושוב, ושוב - בעזרת השם בסופו של דבר כך זוכים לקנות בזה קביעות יומית.

כמה זמן ביום צריך להתבודד?

רבינו הנחה אותנו לשאוף להתבודדות יומית של שעה רצופה. הנחיה מיוחדת זו ותיקון הנפש שיש בה, מיועדת בעיקר לגברים.

נשים אינן זקוקות לתיקון הזה ואין הכרח לשאוף ולהגיע דווקא לשעה שלמה, אלא כל אחת מקדישה זמן להתבודדות לפי הרצון, הכוחות והיכולת. וזה דבר גדול.

חשוב לציין שאי אפשר להגיע בבת אחת ובפעם אחת לשעה רצופה ואם מנסים להגיע לזה מיד, זה עלול לייאש ולהכביד.

המומלץ ביותר הוא להסתגל לזה לאט לאט ובנחת. כדאי להתחיל בקביעות של זמן מועט יותר בכל יום. חמש או עשר דקות בכל יום הן בהחלט נקודת אחיזה ופתיחה מעולה.

כך כותב בעניין זה הרב יעקב מאיר שכטר ("אוסף מכתבים חלק ב' מכתב קכ"ז עמ' רנ"ה): "אמנם זה כלל, שכל עצה צריכים לקבל באופן הגורם הרחבת הדעת - אז יש בזה קיום, ועד שמתרגלין בעצה של התבודדות טוב להתחיל לקבוע זמן מה מתאים לשיחה זו ולא לדייק לשעה, כי זה מטיל עול (ומכביד), כידוע שלכל מדרגה צריכים לעלות בהדרגה. לפעמים טוב להתחיל בקצת תהילים או ליקוטי תפילות ותוך כדי כך להשיח את אשר בלב אפילו רבע שעה. ועל ידי זה מתרגלין שיהיה לנו קשר שיחה עם השם יתברך. וגם על זה יתפלל, שיוכח לשעה בכל יום ובמשך הזמן נעשית זאת עבודה נעימה וטובה לפני המלך".

כדי שנוכל להתקדם בנחת ובשמחה, כדאי גם לקבוע ולתחום מראש את הזמן שאני רוצה להקדיש להתבודדות. לא להתחיל להתבודד ורק אז לראות כמה זמן אצליח להחזיק. זה עלול להיות מתיש.

כשאני מרגיש שזה לא מספיק לי, שאני רוצה ויכול להוסיף, אז אפשר להחליט שאני מעלה את משך ההתבודדות מחמש דקות לעשר דקות וכו'. והכל בהדרגה ובמתיונות.

וביחד עם השאיפה להגיע לשעה יומית, חשוב לזכור: כל דקה, כל מילה של שיחה לפני ה', היא רווח נצחי ומביא ברכה רבה לכל תחומי החיים.

האם צריך הכנה להתבודדות?

לא חייבים, אבל לפעמים זה יכול לעזור.

מצד אחד ההתבודדות דומה לילד שמגיע הביתה מהגן או מבית הספר, רץ לאימא ומספר לה הכול.

פשוט שופך את הלב, בלי שום הכנה. רק כי יש מי שרואה אותו ושומע אותו ואכפת לו ממנו.

ומצד שני לפעמים טוב לעשות הכנה וזה יכול להרגיע את הלב, לפתוח אותו ולהכין אותו לאפשרות של ביטוי עמוק יותר מהרגיל.

הכנה כזו יכולה להתבטא בכמה אופנים.

א. לרשום לעצמנו נקודות ונושאים שחשוב לנו לדבר עליהם בהתבודדות. דברים שהיינו רוצים לבקש, דברים שהיינו רוצים להודות עליהם או דברים שיש לנו בהם סימני שאלה וחוסר בהירות שהיינו רוצים לפרט ולברר מול השם.

ב. לימוד לפני התבודדות יכול לתת כיווני מחשבה והתעוררות הלב לדיבורים עם השם. זה יכול להיות לימוד על הנושאים שאנחנו רוצים לעסוק בהם בהתבודדות או נושאים שמעסיקים אותנו. למשל: פרנסה, בריאות, מקום מגורים, שידוך, שלום בית, חינוך ילדים, התחזקות בתורה ויראת שמיים.

זה יכול להיות גם לימוד על מעלת חשיבות

ההתבודדות כדי לעורר את הלב לכך וזה יכול להיות כל לימוד אחר, שמעורר אותנו ומדבר אלינו.

ג. סוג אחר של הכנה להתבודדות, שמצוין בהלכה וגם מופיע בדברי רבי נתן, הוא הכנת הלב מתוך שתיקה והתבוננות פנימית.

וכך כתוב בהלכה (שולחן ערוך הלכות תפילה סימן צ"ג - "קודם שיתפלל צריך לשהות" סעיף א'): "שהיה שעה אחת קודם שיקום להתפלל, כדי שיכוון ליבו למקום", ומקור הדין בדברי חז"ל: "חסידים ראשונים היו שוהים שעה אחת לפני תפילתם, כדי שיכוונו ליבם למקום". ועל זה כותב ה"משנה ברורה", שהנהגה זו מיועדת לבני עליה מורמים מעם, ואילו לשאר העם די בשהייה מועטת. אולם על כל פנים אנו רואים שחלק מן ההכנה לתפילה הוא השהות השקטה והכנת הלב לקראת השיחה עם השם.

עקרון זה בוודאי מתאים גם להתבודדות, כמו שכותב רבי נתן (ליקוטי הלכות הלכות גולה הלכה ה' אות כ"ג): "כי כך הוא הדרך האמת של כל הרוצה לגשת אל הקודש, להתקרב עצמו להשם יתברך, שהעיקר להרבות בתפילה ושיחה בינו לבין קונו כמבואר כבר כמה פעמים. אבל גם זה בעצמו כבד מאד, על כן צריכין בתחילה לשהות שעה אחת (כוונתו מן הסתם לזמן מה ולא דווקא לשעה ממש), לעמוד כאילם, רק שתוקק ויצפה ויתלה עיניו למרום שישפיע לו דיבורים חמים וישיב את דעתו היטב היכן הוא בעולם ולהיכן נתעה".

חשוב לדעת. לא תמיד אפשר לבוא אל ההתבודדות בישוב הדעת. לעיתים

באים סוערים או מבולבלים, אטומים או לחוצים, ואז יתכן, שדווקא ההתבודדות בשתיקה, היא שמרגיעה ומיישבת את הדעת, היא שמציפה את הרגשות והמחשבות לתודעה ומסדרת אותן עד שנהיה שקט בלב וגם המילים מגיעות בסופו של דבר.

וביחד עם זה, פעמים רבות אנחנו לא יודעים מהו הנושא שעליו אנו רוצים לדבר, ואז הדברים מתבררים תוך כדי התבודדות עצמה.

האם יש זמן מתאים יותר להתבודדות?

כמובן שיש זמנים מיוחדים, עתות רצון, שבהם התפילה מקובלת יותר ושערי השמים פתוחים יותר, כגון מחצות הלילה ואילך, וכדאי להשתדל לפחות מדי פעם להתבודד בזמנים כאלה. אבל כאשר מדברים על התבודדות כשגרה קבועה, צריך למצוא זמן מציאותי שאפשר להתמיד בו.

לכן, הזמן הכי מתאים להתבודדות קבועה הוא הזמן שבו אנחנו הכי ערניים ומיושבים בדעתנו. אצל אחד זה בבוקר לפני הכל, אצל אחר בסיום יום העבודה או בהפסקה וכו'. כל אחד לפי מהותו ועניינו.

איסור מריחת זולין על כפות הידיים בשבת

חומרא או עיקרא דדינא, ומה הדין בקרם ידיים?

שכבה על גופם, כך נלע"ד סברת המתירים בזה. ועכ"פ הסכמת הרבה אחרונים דבנ"ד אין לאסור משום ממרח.

אסור לעשות לו שום רפואה

אמנם יש לדון בדבר גם מצד איסור רפואה דקיי"ל (בסימן שכ"ח סעיף א') דכל מי שמתחזק והולך כבריא, אף שיש לו איזה מיעוש - אסור לעשות לו שום רפואה. וממילא בנ"ד בד"כ מי שיש לו יובש בידיים או בשפתיים הוא מתחזק והולך כבריא, ויהא אסור לרפואתו בשבת.

מאכל בריאים - שרי

והנה מצינו בשו"ע (בסימן שכ"ח סל"ז) שכל שהוא מאכל בריאים מותר לאוכלו גם כשהוא מתכוון לרפואה דלא ניכר שעושה כן לרפואה (ומכאן יש ללמוד דמותר לחולה לשנות תה צמחים לרפואתו, כיון שגם בריאים רגילים לשנותו כנודע) וכן מצינו (סימן שכ"ז ס"א) גבי סיכת שמן דשרי לטוך לרפואה, כיון שגם הבריאים רגילים לטוך, חוץ משמן ורד שאין הבריאים רגילים לטוך בו, ע"ש.

אם שייך היתר זה בנידון דידן

אבל נראה דבנ"ד יש לאסור, כיון שמשחות אלו זולין וכד' אין הדרך למרוח על הגוף רק למי שיש לו סדקים וכו', אבל בד"כ אדרבא אין אדם מעוניין שמשחות אלו יהיו על גופו. אך משחות שגם בריאים רגילים לטוך בו כמו 'קרם ידיים' - יש מקום להקל לתנם על גופו לרפואה כיוון שגם בריאים עושים כן, אבל 'זולין' ומשחות שונות שרק מי שנצרך לזה משתמש בהם - אין להתיר למרוחם בשבת. וכן אין להתיר לטוך הסדקים בשמן זית, כיוון שכיום אין הדרך לטוך בשמן זית (כמש"כ הרמ"א בסימן שכ"ז ס"א) ממילא ניכר שמשח כן לרפואה, ורק שאר שמנים שרגילים לטוך בהם גם לתענוג - יש להקל גם כשעושה כן לרפואה.

מסקנת ההלכה

המורם מכל האמור: אדם שיש לו סדקים בידיים או בשפתיים, אין להתיר לו למרוח משחת 'זולין' להקל מצערו משום איסור רפואה, דאף אם נקוט כמקילים שאין בזה איסור ממרח, מ"מ יש בזה איסור רפואה שאין להתיר איסור זה רק בחולה כל גופו או נפל למשכב (כמבואר בסימן ש"כ) ורק בקרם ידיים שרגילים לטוך בו גם לתענוג - יש להקל ולתנו על ידיו ושפתיו כשהם סדוקות, והנלע"ד כתבת.

ניתן להאזין לפינה היומית 'ד' אמות של הלכה' מאת הרב שליט"א כל יום בשעה 7:00 בבוקר בקו 'אגדלך'.

בהיות ובימות החורף מצוי שאנשים סובלים מיובש בכפות ידיהם ובשפתיים, ראינו לנכון לבאר הלכה זו - האם מותר לטוך את הידיים ואת השפתיים בשב"ק בוזולין או בשמן זית וכד' כדי להקל על היובש

הצדדים

והנה לדון בשאלה זו יש לדון מב' פנים: א. מדין ממרח ב. מדין רפואה, ונבאר בס"ד הצדדים בזה.

איסור ממרח

בתחילה נדון מעניין 'ממרח', דהנה אחת מל"ט מלאכות היא 'מלאכת ממרח' ועניינה הוא שמחליק את הדבר שמורח על פני דבר אחר לסותמו ומחליקו וכמו שפסק בשו"ע (בסימן ש"ד ס"ב) שאסור ליתן שעווה או שמן עב בנקב החתיכה לסותמו מפני שהוא ממרח, ע"כ.

ומבואר שם במשנ"ב (ס"ק מ"ה) שאפ' בשמן שלא שייך בו מרוח - אסרו חכמים, שכיון שהוא שמן עב - גזרו בו חכמים דאתי לאחלופי בשעווה ששייך בו מרוח, ע"ש. ולפי הנה"ל לכאורה יש לאסור ליתן המשחות הנה"ל משום ממרח.

ממרח באופן שרוצה שיבלע

אמנם יש לדון לפי המבואר במג"א סימן שט"ז (ס"ק כ"ד) והוב"ד במשנ"ב שם (ס"ק מ"ט) שכל האיסור של ממרח לא נאמר באופן שרוצה שהדבר יבלע שם, ומשום הכי פסק במשנ"ב שכשממרח הרוק ע"ג ספסל שאין בזה משום אשוויי גומות - גם אין לחוש משום מירוח, דאינו צריך לדבר המתמרח רק שיבלע שם, ולפי זה כ' כמה מאחרוני זמנינו דיש להתיר ליתן המשחה ולמרוח ע"ג המכה, כיוון שאין כוונת המרוח שישאר שם המשחה, רק שיבלע שם ויספג בגוף (עיי בשש"כ פרק ל"ג הערה ל"ח ובשו"ת יביע אומר ח"ד סימנים כ"ז וכ"ח שהאריך מאוד בזה).

שיטת החזו"א ברוצה שיבלע לאט לאט

ואמנם החזו"א (או"ח סימן נ"ב - ס"ק ט"ז) כ' להתיר להשליך את המשחה ע"ג הפצע ולא למרוח, וביאר ב'חוט שני' (ח"ד פרק פט ס"ק ל"ח ובשעה"צ שם) כוונתו דאף דקיי"ל דכשרוצה שיבלע ליכא איסורא דממרח וכנ"ל, מ"מ יתכן שאין רצונו שתבלע כל המשחה בבת אחת רק שיבלע לאט לאט לתוך הגוף וממילא כשממרח שייך איסור ממרח, ע"ש.

סברת המתירים

וצ"ל דסברת המתירים בזה היא דלא ניחא כלל למרוחים על מכותיהם שתשאר המשחה על גופם, שהרי זה מפריע להם. ומעדיפים שתבלע המשחה ולא תישאר אף

מלב אל לב

מכתבים למערכת

לכבוד גליון "בחיבתו"

איני רגיל בכתיבת "מכתבים למערכת" ודומיהם... אך הרגשתי כי איני יכול שלא לכתוב כלום.

לפעילות של "אגדלך" התוודעתי בדרך אגב, דרך אחד הגליונות שהודמן לידי. התוכן המרתק והעיצוב המיוחד, גרמו לי להבין שמדובר על משהו מיוחד ושווה, אך עדיין לא קלטתי את העצמה ואת הפוטנציאל העצום של זה.

ב"ה זכיתי ברה"ה האחרון להיות אצל רבינו הק' באומן. אמרתי לעצמי - אם כבר אז כמובן שכדאי להיות עם אנ"ש מאותו הסגנון שלנו, בני תורה בוגרי ישיבות קדושות, ספרדים. ואם כבר יש כזה ארגון "אגדלך", ויש להם מתחם שם עם הסעודות וכו', אז למה לא. ציפיות רבות לא היו לי, אז גם אין מה להפסיד. במקום אחר לא יהיה טוב יותר.

בפועל, כשהגעתי לשם - המציאות עלתה על כל דמיון. קשה להעלות ולתאר הרגשות מעל גבי מילים, אך כמו שהגדיר שם אחד מהנוכחים - "כשלושים שנה שאני זוכה להיות באומן ברה"ה, אך כזה ראש השנה לא היה לי..." עם ישוב הדעת, שמחה וכובד ראש. גילו ברעדה.

ההשקפה האדירה שהיתה שם, בכל המתחם, מהלוגיסטיקה של ארגון החדרים, חדר האוכל, המודעות והגרפיקה המיוחדת. תחושת השייכות הנעימה, מאור הפנים של המארגנים בכל שלב ושלב, הכל עם חיוך ונעימות.

ההתפעלות שלי יצאה מגדרה במהלך הסעודות, כשנוכחתי

שהמארגנים היקרים מגישים בעצמם את המאכלים, ועורכים ומסדרים את השולחנות. וכשהתפלאתי על כך, אמרו שהיה פנצ'ר מסוים, וברגע האחרון לא באו הפועלים הגויים לעזור בהגשה ובארגון. ולמרות זאת, לא נשמעה מפיהם טרוניה הכי קטנה, ובכל ימי החג דאגו לאווירה המיוחדת והקדושה, בשמחה ובמאור פנים מיוחד במינו.

סעודות החג והשבת, שהיו משולבות עם דברי חיזוק ושיטופי תחושות וסיפורים אישיים, היו מרתקים ומחזקים ביותר. ללא כל ספק, גולת הכותרת, היה הפאנל המיוחד עם רבני אנ"ש המכירים את הנפשות בחוג שלנו, והשאלות שהוצגו ע"י המנחה והתשובות המפורטות שניתנו ע"י הרבנים, גרמו לבהירות והבנה בכל הענין של רבינו, הן אצל הצעירים והן אצל המבוגרים. דברים שהיו מבלבלים אצל רבים, אם במודע ואם שלא במודע, צפו והועלו לדיון, וקבלו מענה מפורט ובהיר. [כמובן, שאשמח מאוד אם יוכלו המארגנים להעלות את הדברים על הכתב, שיהיה לתועלת לרבים נוספים שלא השתתפו].

מה אומר ומה אדבר. אילולי שראיתי לא האמנתי, שכל הפרויקט עומד על כתפיהם של מספר אברכים צעירים הפועלים במרץ לאיחוד בני התורה הספרדים בהדרכתם של רבני הארגון שליט"א, וכפי שאמרתם להם שם: הלכתם על פרויקט שגדול ממכם בכמה כיתות, אך הקב"ה כל יכול, ובזכות רבינו הקדוש זכותם שיצליח הדבר בעוד יותר כיתות ממה שציפתם. אשריכם.

אין ספק, שארגון קדוש זה, יוכל להצליח להגביר את ה"דעת" של רבינו הק' בעולם, ולהכינו לקראת הגאולה. גם הציבור הכללי, בני התורה, שלא זכו עדיין להכיר את הענין של רבינו, אך כשהם רואים את המחברים לארגון מיוחד זה 'אגדלך', את הנעימות והדרך ארץ, העדינות והאצילות, עם היראת שמים והשמירה שיש אצל החברים בארגון - אין להם אלא להתפעל, להתרגש, ולכל הפחות שלא להפריע ולמנוע ח"ו. [לדוגמא אציין, שזכיתי לבוא עם בני לרה"ה, ובישיבתו - כשהבינו שנשעה במתחם כזה עם בני ישיבות ואברכים וכו', הבינו ואפשרו לנו לנסוע. למרות שהתפלאו שבאמת יש כ"כ הרבה מהסגנון הזה המקושרים לרבינו הק'...]

הכמות הגדולה של בני התורה שמתוודעים מיום ליום לתורתו של רבינו הק', ומבינים שזה התרופה היחידה לעבור את 'חבלי משיח' של הדור הזה, עד ביאת המשיח, מחייבת את ההתארגנות הקדושה הזו.

נראה כי עצם תחושת השייכות, שהענין של רבינו הוא לא נחלתם של אחרים, אלא הוא יכול להיות של כל יהודי ויהודי, מבלי לגרום לו לאבד מדרכי אבותיו, ומרגליו במוסדות החינוך שהוא נמצא. אפשר ואפשר, וגם צריך, להישאר שמורים עם כל האווירה הישיבתית, עם כל הסגנון, ועם זה להיות דבוקים ברבינו הק' ובתורתו, עד שנזכה להיות אפויים בלבו, ועוד "העולם יתמחו על האהבה שבינינו".

לכו בכוחכם זה. וחפץ ה' בידכם יצלח.

משה נתן. עיה"ק ירושלים

מראות מתחם "אגדלך" בעיר אומן

הילולת רביז"ל בביתר עילית

הילולת רביז"ל בצפת

כנס הכנה לראש השנה בצפת

מיתרי הלב

רגעים של חיבור וגעגוע לקל חי

הכנות לב

מאשה לרעותה בעצוהיו של רבינו

השם יתברך, התפילה ואני

מאת: ש.ל.

בסערת החיים הרבה פעמים יש גלים גבוהים מבלבלים, בתוך ים של צרכים ורצונות ודברים שחייבים לקרות.

מנסה לקדם עניינים לבד לקחת מושכות לידיים בוטחת בבשר ודם ומתאכזבת לא מצליחה, כמעט מתייאשת, ואז, רק אז נזכרת שיש כאן בורא שמשגיח והוא כל יכול כי בידיו הכל:

"...וְאֶנְחֵנוּ עַל יְדֵי תְּפִלּוֹתֵינוּ אֲנִי מְבַטְּלִים הַטְּבֵעַ, פִּי הַטְּבֵעַ מִחֵיב קָף, וְעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה נִשְׁתַּנְּה הַטְּבֵעַ" (ליקוטי מוהר"ן רט"ז)

אבא רחמן נתן לי מתנה פעולה פשוטה קלה וזמינה - תפילה

לפנות זמן לדבר האמיתי, מול בורא עולם,

לפגוש את עצמי לפתוח את הפה לשים את הלב ולדבר איתו

לזכות את הטבע לשנות ולראות ניסים ונפלאות

גב' ח. טוטיאן מגיבה:

שלום לך אמא יקרה! אשריך שזכית להיות בתפקיד הנעלה והנכבד הזה שקוראים לו "אמא בישראל". 'אמא' זה מלשון 'אמונה', זכית שהקב"ה סומך עליך ומאמין בך! חיזוק גדול הוא לדעת שבביתך את דומה לכהן הגדול.

עבודתו בבית המקדש לא כללה רק הקטרת קטורת וכניסה לקודש הקודשים אלא גם ואולי בעיקר התעסקות בשחיטה, בהזאת הדם וכו'.

גם עבודות הבית שלך, אלו הנראות כנמוכות ומשעממות - שוות בעיני ה' יתברך מאד, הוא מייקר כל מעשה קטן שלך וכמובן שאין בכך פחיתות או ביוזון חלילה, אלא זו התכלית האמיתית ועבודת ה' שלך.

דבר נוסף, תדעי ותזכרי תמיד שה' יתברך אוהב אותך אהבה גמורה, יושב ומצפה לשמוע אותך, שתפי אותו במה שעובר עליך, סכמי מולו את היום החולף. דברי במילים פשוטות ובאמונה שהוא יושב, מקשיב, עוזר ומנחם.

רבי נחמן אומר (שיחות הר"ן, ל"ג) "עיקר האמונה היא בלי שום חוכמות... רק בפשיטות גמור כמו הנשים והמון עם הכשרים מאמינים".

מתוך דבריו של רבי נחמן מובן שהאמונה הפשוטה והקשר שלנו הנשים עם ה' יתברך הוא דבר בסיסי הטבוע בנו. קשר פשוט כמו בדורות הקודמים שלא התפללו מתוך סידור כי לא ידעו קרוא וכתוב, אבל תמיד דיברו עם ה' והיו קשורות אליו במהלך כל היום.

בקשי ממנו שייתן לך סיפוק ומשמעות גם שקשה, מכעיס או מפחיד. וכך תגיעי לטוב המוחלט - קירבת ה' אמיתית כמו שדוד המלך אומר בתהילים: "ואני קרבת אלוקים לי טוב".

יהי רצון שנוכה תמיד למחשבות טובות ומחזקות ולא ח"ו מחשבות מקטינות ומבלבלות.

חזקי ואמצי בעבודתך הקדושה.

"אין זה אחר הצהריים אצלך בבית?

רגוע, שליו, כולם יושבים יחד ומשחקים להנאתם.

המטבח נקי ומסודר, הכלים של ארוחת הצהריים כבר שטופים, נקיים ומתייבשים להנאתם על המתקן.

שולחן האוכל מבריק, אין זכר לקציצות ולרוטב האדום שהיה כאן קודם.

אה, איזה חלום....

אז זהו שכנראה זה רק בחלום.

בדרך כלל שעת צהריים רגילה מלאה בבלגן ורעש. בכלים, לכלוך ומריבות,

יוסי שלוקח לישראל שמושך לנתי שרודף אחרי נפתלי שלקח ל...

זה לא נגמור.

ואצל הבנות לא פחות גרוע,

זו מושכת בצמה ימין של הבובה וזו בשמאל והבכי והעלבונות וה-א-מ-א! תגידי לו/לה/ להם/להן!!!

והאמא?!

אחרי יום עבודה מפרך, מנסה להחזיר את המצב "המדדים" ובאמת "עוצר נשימה" שקיים במטבח למצב שפוי, שינסה במעט להתאים לתיאור המלהיב שבהתחלה ולא בהצלחה מרובה.

כמעט וקורסת.

ובשמעי את המקהלה הפורצת מחדר הילדים א-מ-א --- כמעט ומתעלפת.

אוי אלוקים מה הטעם?

לפשר, להרגיע, ללטף, להסביר, לחלק, לסדר, לפנק, להאכיל, לרחוץ, לקרוא קריאת שמע ולהרדים...

ואני? כמעט נרדמת בעצמי.

מה יהיה איתי? איפה אני בכל הסיפור הזה?

רוצה משהו לעצמי, לנשמה שלי.

אשמח למילים מנחמות שיתנו לנפש שלי קצת כח".

◆ פרויקט החברותות ◆

במקביל לחברות הקדושות, נפתחה שלוחה ייחודית לקיום חברותות באופן פרונטלי או בטלפון, בכל ספר שתפצו. מיותר לציין את הכוח והחיזוק שניתן לקבל מלימוד עם חברותא מתוך קרבת לבבות. אברך/ בחור יקר! התקשר עוד היום לקו אגדלך, שלוחה 2.4 לשיחת התאמה עם נציג הארגון.

◆ מבחנים בספר שיחות הר"ן ◆

בחורים רבים נרשמים לפרויקט המבחנים שהחל בחודשי הקיץ, וקונים קניין נצח בשינון עצותיו ותורתו רבי נחמן מברסלב. המבחן הוא אמריקאי וניתן לעשותו במערכת נדרים פלוס, קטגוריית "אגדלך". מתן שכרה בצידה: 10 ₪ לשבוע (לעושים את המבחנים במשך כל החודש), סכום שיצטבר לנבחנים עבור הנסיעה לאומן. כמו כן, הגרלה על סך "ליקוטי הלכות" נערכת בין כל המשתתפים (גם לאלו שעשו מבחן אחד)

◆ כינוסי נשים בצפת ובביתר עילית ◆

הצלחה מיוחדת במינה נרשמה בחודש אלול, בעת קיום כנס ההכנה לקראת ר"ה לנשות האברכים בעיר צפת, וכעת לכבוד הילולת רחל אימנו התקיים כינוס נוסף עם דיבורי העצמה בדבר מעלת האם היהודייה ותפקידה הנעלה.

בימים אלו שוקדים פעילי אגדלך בעיר ביתר עילית, על תכנון כינוס מרומם לנשות האברכים שיתקיים א"ה לקראת חנוכה הבעל"ט, פרטים מלאים יפורסמו בקרוב.

◆ חברות נוספות ברחבי הארץ ◆

לאור החשיפה הגדולה של הארגון בימי ר"ה לכלל המתקבצים באומן, הוקמו מיד לאחר החגים - עוד ועוד חברות לבחורים במספר נקודות נוספות בארץ הקודש. נתן להתעדכן אצל הר"ר יוסף חיים אבאי, בפלא': 053-3135370

◆ שיעורי אגדלך להורדה במערכת קול הלשון ◆

במערכת קול הלשון מתעדכנים כל העת שיעורים שהושמעו בקו אגדלך, ולראשונה ניתן להוריד גם "סיפורי התקורות" ו"דיבורי הכנה לשבת" ע"פ פרשיות השבוע ועוד ועוד, בכל עמדה של קול הלשון בכל מקום. לעת עתה, כל השיעורים נמצאים תחת קטגוריה: "קהילת נתיב חיים".

◆ קו התוכן אגדלך מרחיב כל העת את השלוחות והמדורים ◆

התחדשות בלתי פוסקת ב"קו אגדלך" עם סיפורי נסיעה לאומן - תשפ"ה (בשלוחת אומן ר"ה), ראיונות בנושא השמחה לרגל זמן שמחתנו (בשלוחת סוכות), ראיונות מיוחדים לכבוד הילולת רבינו נחמן מברסלב (בשלוחות סוכות), סיפורי התקרבות מפעמים מידי שבוע (שלוחת הראיונות התקרבות), ועוד ועוד מדורים מרתקים שמתחדשים כל העת. בימים אלו עלו ראיונות מיוחדים ביום האזכרה של הצדיקים מו"ר ר' יוסף עדס זצוק"ל, מו"ר ר' עובדיה יוסף זצוק"ל ומו"ר ר' יהודה צדקה זצוק"ל

◆ שידוכים לבחורים מקורבים ◆

לבקשת הציבור הננו להודיע כי בס"ד החל מחודש זה ניתן יהיה ליצור קשר עם מזכירות הארגון ולהירשם למאגר השידוכים לבחורי ישיבות המקורבים לאורו של רבינו הננמ"ח. בהצעות מטפלת שדכנית ותיקה ומנוסה ממרכז הארץ.

ב"ה זכיתי להיות מספר פעמים אצל רבי נחמן מברסלב בימי ר"ה הק'. ברצוני לשאול, האם יש איזו-שהיא עצה לשמר את ההתלהבות העצומה שמפעמת בתוכי בזמן ר"ה?

במהלך שהותי בקיבוץ, אני חש עוצמה גדולה של להט אש, אולם לאכזבתי אותה התלהבות דועכת ובמשך כל השנה אני מתקרב, וכמעט ניתן לומר שההשתייכות שלי לברסלב מתחילה ומסתיימת בנסיעה שלי לאומן-ר"ה, מה עושים?

ראשית, חובה לציין ולשבח את הכנות הגדולה שיש בדבריך. חשוב שתדע כי את ההרגשה שהינך מתאר - חשים רבים מהמשתתפים בקיבוץ, אולם אינם מרגישים בנוח לספר על כך לאיש. וכעת ניגש לגופה של תשובה: בכדי לשמר את אש ההתקרבות לרבינו במהלך השנה, ישנם לפחות שני מישורים עליהם יש לתת את הדעת:

א. קביעת לימוד יום-יומי בספרי רבי נחמן מברסלב - חוק ולא יעבור. שם הספר אינו משנה, נסה לחפש ספר שמדבר אלך במיוחד ועשה בו קביעות אמיצה. ולא משנה אם מדובר בבקיאיות או בעיון, בקצב מהיר או איטי, העיקר לקבוע סדר יומי בספרי רבינו.

ב. קיום עצת ההתבודדות. אם תזכה להתמיד בעצה יקרה זו, תזכה אט אט לקיים עוד ועוד מעצותיו הנפלאות של רבי נחמן עד שתבוא לתיקון הנפש באופן הגבוה ביותר.

ג. השתתפות יומית או שבועית בחבורה של תלמידי רבי נחמן מברסלב. המציאות מוכיחה שמי שעבד את השי"ת בדרכו של רבי נחמן, באופן אישי ופרטי מבלי להיות מחובר לתלמידי רבינו - לא הצליח להפעיל גבוה כמו מי שזוכה להימצא בין חסידי ברסלב. וגם אם נשאר לו בכל זאת חיבור מסוים, ודאי שלא הצליח להעביר זאת הלאה, לבניו אחריו. וכמו שאמר רבינו ז"ל: רק תחזיקו עצמכם ביחד אזי תהיו אנשים כשרים.

אגב, קיימות היום חברות בפריסה ארצית מטעם ארגון "אגדלך", תוכל ליצור קשר עם הארגון ולהצטרף לחבורה הקרובה אליך. מחכים לך...!

הכם לב יקה מצוות ◆ זכות הדפסת והפצת העלון נתרם והוקדש ע"י התורמים החשובים הי"ו

ע"י החפץ בעילום שמו לע"נ מו"ר

הרה"ג ר' עובדיה יוסף בן גורגיה זצוק"ל

הר"ר שמעון מנשה רביע הי"ו מרבני הארגון לרגל הולדת נכדו בן לבנו הר"ר ישראל מאיר רביע הי"ו יה"ר שיזכו לראות ממנו רוב נחת דקדושה

להצלחת שלמה זלמן בן מרים בתורה ויראת שמים ופרנסה ברווח

הר"ר ישראל מאיר רביע הי"ו להודות לה' על כל חסדיו ובפרט בהולדת בנו בכורו יה"ר שיזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט

הר"ר ישי מטלון הי"ו לרגל הולדת נכדו יה"ר שיזכו הוריו וקניו לראות ממנו רוב נחת דקדושה

החפץ בעילום שמו לע"נ הר"ר יוסף חיים בן מסעודה

הר"ר אברהם נחמן רז הי"ו להצלחה בכל העניינים

הר"ר דוד אבוחצירא הי"ו לע"נ ראש ישיבת פורת יוסף הרה"ג ר' יהודה צדקה זצוק"ל

החפץ בעילום שמו להצלחה בלימוד בזמן החדש

הר"ר משה ישראל לוי הי"ו להודות לה' על הזכיה להיות באומן בראש השנה

זכות רביה"ק תעמוד להם ולזרעם ויתמלאו כל משאלות לבם לטובה ברוחניות ובגשמיות ויזכו לראות נחת מכל יוצ"ח אמן . (ניתן לתרום במס' 0527.140.454)

קו 'אגדלך'

הדעות ועידכונים • שיעורים חיזוקים קצרים • ייעוץ טלפוני מגרולי הרבנים • שלוחת החברות

02-313-75-56

053.4125398 - רשתית - אומנות / אגדלך